

Naloga 2

Jaka Čop

23. oktober 2024

Kako se vi osebno prilagajate na informacijsko eksplozijo? Ilustrirajte s konkretnimi primeri!

Po kar nekaj napisanih različicah osnutkov te naloge sem ugotovil, da uporabljam veliko več metod obvladovanja informacijske eksplozije kot sem prvotno mislil! Sprva sem mislil, da zgolj „ignoriram“ presežek informacij. Ob pisanju tega sestavka pa sem ugotovil da uporabljam skoraj vse oz. kar vse, na predavnjih omenjene, načine obvladovanja eksplozije informacij! Ali sem glede tega presenečen – ne zares, sem se pa naučil, da obstaja veliko več načinov „ignoriranja“ informacij kot samo **izpuščanje**!

Največ je brez dvoma izpuščanja samega, ki se morda dogaja bolj nezavedno, a še vedno vsi vemo da se. Informacij je enostavno preveč, da bi jim lahko vsem sledili, tudi če bi si to želeli. Za to enostavno nimamo dovolj časa. Ali preberemo vse novice? Še na eni sami (spletni) strani jih verjetno ne (vsaj jaz jih ne), tako kot naši starši niso prebrali celotnega časopisa ali poslušali vseh novic na radiu. Kar je verjetno sicer slabši primer, saj so novice na radiu že same zgoščene tako, da slišimo le naslov in morda 2-3 stavke o posamezni novici. O tem več še kasneje.

Pri prejšnji nalogi sem že nekoliko pisal (več pa potem govoril v sklopu seminarja) o tem, da sam obiskujem pretežno (spletne) strani, ki jim zaupam, ali za katere vem, da imajo vsaj dober sloves. Ostale bolj ali manj ignoriram oz. izpuščam. Izpuščam pa tudi bolj načrtno posamezne strani in specifične tipe ali vrste informacij. Včasih tudi oboje kombiniram. Npr. socialna omrežja so zelo, zelo slab način pridobivanja recimo političnih novic, zato take vrste novic na takih mestih ignoriram/izpuščam. Ne samo, da so take novice slabe (slabe v smislu netočnosti/nenatančnosti), po mojem mnenju so lahko celo zelo škodljive. Saj današnji algoritmi hitro ugotovijo kaj nam je „všeč“ in nam potem v upanju, da bomo čim več časa preživel na njihovi spletni strani prikazujejo le še stvari, ki so nam všeč. To je za iskanje npr. digitalnih umetnikov, ki so podobni tistim, ki so nam všeč lahko sicer zelo koristno. Lahko pa v nas ozavesti/okrepi občutek, da je samo eno (politično, naravovarstveno,...) mnenje pravilno ali celo možno. Kar pa je v primeru volitev ali referendumskih vprašanj lahko zelo „izrabljivo“! Osebno socialna omrežja uporabljam samo še za stike s prijatelji in pa odkrivanje prej omenjenih digitalnih umetnikov, ki pa so (oboji), na žalost, včasih „prepolitični“.

Nekaj načinov obvladovanja informacijske eksplozije uporabljamo prav vsi. Takšen mehanizem je na primer specializacija! Saj večinoma študiramo na eni ali pa na največ dveh smereh in se zanje **specializiramo**. Prav tako vsi (nekateri v manjši, drugi v večji meri) uporabljamo zgoščevanje – kdo pa ne posluša vsaj prometnih obvestil v avtomobilu, če že ne novic. Morda pa, če ne vozi, namesto tega prebere izvlečke novic, ki so na voljo na zaslonih na avtobusih mestnega potniškega prevoza.

Prav tako vsi uporabljamo informacijske sisteme v smislu poenostavitve ukvarjanja s prekomerno količino podatkov. Sam noviceraje gledam/berem na računalniku kot na televiziji, saj imam na računalniku večji nadzor nad tem katere novice bom videl (uporabljam kombinirano s filtriranjem!), v oddaji na televiziji pa nimam nikakršnega vpliva na vrstni red novic in bodo tiste, ki me zanimajo gotovo prekinjene/pomešane s tistimi, ki me ne.

V manjši meri uporabljam tudi vzporedne kanale – osebno berem na primer novice pretežno na spletni strani RTV Slovenija in v časniku Večer; zadrževanje – kdaj pa kdaj tudi odlagam sestavljanje nalog/seminarjev na kasnejši datum. Zadnje sicer poskušam odpraviti, saj se mi predvsem trajnostno to ne zdi primeren način obvladovanja informacijske eksplozije; pa tudi površno procesiranje – vsakič, ko prebiram kakršnekoli (lastne) zapiske. V manjši meri bi rekel, da uporabljam tudi zmanjševanje pomena informacij, a se v tem trenutku ne spomnim konkretnega primera uporabe.

Če kaj, nam morda za pomoč pri obvladovanju (količine) informacij vzporedni kanali morda niso direktno v pomoč, ker je na več straneh enostavno tudi več informacij. Toda prav tako se mi zdi pomemben občutek/zavedanje, da skoraj vedno obstaja več ko le en pogled na svet!

Za konec je ostal še pobeg, primerno – načrtno, saj mislim, da je to zadnja in najbolj drastična opcija, ki je kratkoročno po mojem mnenju ključnega pomena tudi za zdravje (zakaj pa imamo sicer dopuste v službah), dolgoročno pa nikakor ne pride v poštev, razen morda v primerih izoliranih plemen in/ali posameznikov. Pa nisem prepričan, da bi si kdo od nas navkljub "bombardiranju" z informacijami, prostovoljno izbral tak način življenja.

Jasno je, da se število informacij veča s številom ljudi na svetu, število, ki se je v zadnjih ≈ 100 letih povečalo s približno ene na okoli osem milijard! Vsakdo lahko objavlja svoje misli, novice ali celo knjige. Zakaj torej uporabljamo takšne in podobne mehanizme? Zdi se dokaj jasno. Vsaj večinoma verjetno zato, ker je ogromno že informacij, ki se tičejo le nas kot posameznikov (fakulteta, služba, zdravniki, vreme, itd.). Že ta seznam se zdi neskončen ali vsaj težko obvladljiv, zato moramo izbirati kateri dogodki oz. informacije se nam zdijo pomembnejše in jim lahko tako namenimo več časa – časa, ki ga na tem svetu seveda nimamo na pretek! Na koncu nas „pot“ kot vedno pripelje v Rim, saj so o podobnih (istih) problemih o prenasičenosti z informacijami govorili že stari Rimljani!